

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten m. m. — den såkaldte ligningslov.

Det foreliggende lovforslag er mere omfattende, end forslagene til ligningslov plejer at være, og fremsættes sammen med et af indenrigsministeren udarbejdet ændringsforslag til loven om den kommunale indkomstskat. I de senere år har man ved ligningslovene forlænget de midlertidige bestemmelser med visse ændringer, og samtidig har man fra tid til anden foretaget enkelte ændringer i de permanente regler. F. eks. blev de ny forsikringsregler indført ved ligningslovene for skatteårene 1954-55 og 1955-56.

Videregående principielle ændringer af den gældende skattelovgivning har derimod været behandlet i forbindelse med de skattereformforslag, som har været forelagt i folketinget hvert år siden 1953. Selv om disse meget omfattende forslag har givet anledning til indgående drøftelser såvel her i tinget som i udvalgene, har det hidtil kun været muligt at få gennemført mere begrænsede reformer i vort skattesystem. De hidtidige erfaringer synes at vise, at arbejdsstoffet i skattereformforslagene er for stort; det vil derfor være hensigtsmæssigt at foretage en opdeling af arbejdet, således at nye og mere tidssvarende bestemmelser kan sættes i kraft, efterhånden som arbejdet med deres udformning er tilendebragt og der opnås tilslutning her i tinget til deres gennemførelse.

Vi har allerede taget de første skridt på denne vej. Jeg tænker her bl. a. på den sammenlægning af statsskatteskalaerne og de fælleskommunale skalaer, som fandt sted ved udskrivningsloven for skatteåret 1957-1958, og på de nye regler om skattefri afskrivninger og om investeringsfonds, som blev gennemført i sammersamlingen. Ved det foreliggende lovforslag søges denne linje videreført. Forslaget indeholder en række bestemmelser, som vil kunne indpasses i det bestående skattesystem. Det drejer sig fortrinsvis om regler, der har været fælles for det forslag til en ny statsskattelov, som daværende finansminister Thorkil Kristensen

fremstillede i marts 1953, og for det forslag, som jeg første gang fremsatte i maj 1954. Herudover er medtaget enkelte regler, som der under udvalgsarbejdet har været almindelig stemning for at søge gennemført.

Blandt de vigtigste af disse forslag kan jeg nævne, at de gældende regler om, hvem der skal beskattes efter skalaen for forsørgere, foreslås ændret, således at der tilvejebringes bedre overensstemmelse mellem det skattemæssige forsørgerbegreb og skatteyderens faktiske forsørgerbyrde. I forbindelse hermed foreslås nedslagsreglerne for folkepensionister, invalidepensionister m. fl. ændret, således at de tilpasses såvel det nye forsørgerbegreb som de ændringer i de pågældende skatteyderes indtægtsforhold, som overgangen til folkepension har medført.

I anledning af den i foråret gennemførte lov om udbyttedeling og sociale fonds foreslås nye bestemmelser om arbejdsgiveres ret til fradrag af bidrag til hjælpe- og understøttelsesfunds. Udbyttedelingsloven har desuden givet anledning til et forslag om særlig lempelig beskatning af de såkaldte „arbejderaktier“.

Forslaget indeholder endvidere nye regler om proportional beskatning af en række indtægter og erhvervelser, herunder af de fortjenester, der efter loven om skattefri afskrivninger m. v. beskattes med 30 pct.s indkomstskat.

I denne forbindelse kan desuden nævnes, at der foreslås indført proportional beskatning af engangsudbetalinger i henhold til visse forsikringer og pensionsordninger i en række tilfælde, hvor der hidtil har været tale om almindelig indkomstbeskatning over en periode af 3 år. Samtidig foreslås den skattemæssige behandling af de såkaldte „kapitalpensionsordninger“ lovfæstet og bragt på linje med de regler, der gælder for andre pensionsordninger.

Endelig foreslås reglerne om skattepligtens indtræden og ophør ved til- og fraflytning ændret, således at der bliver bedre overensstemmelse mellem flytningstidspunktet og tidspunktet for skattepligtens indtræden eller ophør.

Jeg skal herefter fremsætte nogle bemærkninger om baggrunden for de lige nævnte nye regler og om deres nærmere indhold.

Reglerne i statsskattelovens § 8 om, hvilke personer der skal beskattes som forsørgere,

[Finansministeren.]

har længe trængt til revision. Det har navnlig vakt kritik, at personer, der kun har sig selv at sørge for, kan opnå forsørgerstilling, blot fordi de har været gift og oprettholder det, man kalder „egen husstand“. Herved forstås egen lejlighed eller dog del af en lejlighed, hvori den skattepligtige sædvanligt tilbereder og indtager sine måltider. Derimod kan personer, der aldrig har været gift, ikke opnå forsørgerstilling, blot fordi de har „egen husstand“. Også med hensyn til børns betydning for forsørgerstilling er der forskel på forhen gifte og personer, der aldrig har været gift. En person, der har været gift, betragtes som forsørger, hvis vedkommende har forsørgerpligt over for børn under 18 år, og det kræves endda yderligere, at disse børn skal være „hjemmeværende“. Ved afgørelsen af, om en person har forsørgerpligt eller ej, lægges der alene vægt på, om vedkommende har forsørgerpligt over for det offentlige. Om han eller hun har den faktiske forsørgerbyrde, spiller derimod ingen rolle.

Efter forslaget skal gifte mænd, der sam-beskattes med hustruen, som hidtil betragtes som forsørgere. Ugifte skal have samme mulighed for at opnå forsørgerstilling som personer, der har været gift. Spørgsmålet, om den pågældende har „egen husstand“, skal fremtidig være uden betydning. Afgørende er alene, om den pågældende har den faktiske forsørgerbyrde over for børn under 18 år. Hvis barnet er „hjemmeværende“, går man uden videre ud fra, at det forsørges af skatteyderen. Er det ikke „hjemmeværende“, kræves det, at skatteyderen afholder den overvejende del af udgifterne til barnets underhold gennem bidrag, som han eller hun ikke kan fratække i den skattepligtige indkomst. I denne forbindelse vil jeg gerne nævne, at bidrag til børn født uden for ægteskab efter forslaget skal kunne fradrages ved indkomstopgørelsen, således at disse bidrag sidestilles med bidrag til ægtebørn i anledning af separation og skilsmisse.

Endelig skal nævnes, at en skatteyder efter ansøgning kan opnå forsørgerstilling, hvis han forsørger en nær pårørende, der på grund af alderdom eller svagelighed er ude af stand til selv at skaffe sig en indtægt,

eller hvis han forsørger et barn, der er fyldt 18 år, og som er under fortsat uddannelse.

Det kan selvfølgelig diskuteres, hvordan man bedst skal bringe skattelovgivningens forsørgerbegreb i overensstemmelse med skatteyderens faktiske forsørgerbyrder. Skattelovskommissionen foreslog således, at der kun skal indrømmes forsørgerstilling, hvor to voksne lever af indtægten, medens enligt stillede med børn skal betragtes som ikke-forsørgere, men til gengæld have særlig høje børnetilskud. Det forslag til ny statsskattelov, som jeg første gang fremsatte her i tinget i maj 1954, byggede på samme princip. Det nu foreslåede forsørgerbegreb er i overensstemmelse med det statskatte-lovforslag, som daværende finansminister Thorkil Kristensen fremsatte i marts 1953. Muligheden for efter ansøgning at opnå forsørgerstilling er dog efter det foreliggende lovforslag noget større end efter 1953-forslaget.

Ved den foreslåede udformning af forsørgerbegrebet vil antallet af enligt stillede med børn, der opnår forsørgerstilling, blive forøget. Modsat vil et betydeligt antal enlige skatteydere, der kun har sig selv at sørge for, miste deres hidtidige forsørgerstilling. Det drejer sig vel om omkring 165 000 personer, der har været gift, og som har bevaret det, man kalder „egen husstand“. For deres vedkommende vil forslaget betyde forøget statsindkomsts-kat, hvis man ikke på anden måde søger at imødegå virkningerne af ændringen i forsørgerbegrebet. Det sker imidlertid, som jeg om lidt skal nævne, for ca. 60 000 folkepensionister m. fl., der hidtil har været beskattet som forsørgere, ved ændring af de såkaldte „nedslagsregler“. Stigningen vil for de fleste andre skattepligtige indkomster under 15 000 kr. andrage op til ca. 200 kr. Ved højere indtægter bliver de nævnte stigninger noget større — i de fleste tilfælde ca. en halv snes procent af statsskatten. Desuden kan der blive tale om stigninger i kommuneskatten, dog ikke i de tre hovedstadskommuner, hvor den gældende skala er ens for forsørgere og andre skatteydere. I øvrigt er det de enkelte kommuner, der afgør, hvorledes kommuneskatten skal gradueres efter forsørgerstilling, og mange kommuner vil antagelig ændre deres ligningsregler, hvis

[Finansministeren.]

statsskattelovgivningens forsørgerbegreb lægges om. Det vil derfor uden for hovedstaden være de enkelte kommuner, der træffer bestemmelse om, hvorledes forslaget skal påvirke udskrivningen af kommuneskat på de forskellige grupper af skatteydere.

Forslagets regler om nedslag i den skattepligtige indkomst for invalidepensionister, folkepensionister og andre skatteydere over 65 år afviger fra de gældende bestemmelser.

Det ny forsørgerbegreb vil medføre, at et stort antal skatteydere, der har været gift, mister deres forsørgerstilling.

Ved en uændret forlængelse af nedslagsreglerne vil en del af disse skatteydere komme ud for særlig store skattestigninger, fordi nedslagsreglerne er gunstigere for forsørgere end for andre skatteydere. For at begrænse skattestigningerne i disse tilfælde foreslås det fremtidig at give ikke-forsørgere samme nedslag som forsørgere.

Nedslagsreglerne foreslås i øvrigt udformet således, at ægtepar, der alene har folkepension at leve af, skal betale nogenlunde samme indkomstskat som hidtil. Derimod vil der blive tale om skattestigninger for ægtepar, der har indtægter af nogen betydning ved siden af folkepensionen. De nye, lempeligere regler om fradrag i folkepensionen for anden indtægt medfører imidlertid, at de pågældende opnår større stigning i deres folkepension end personer, der kun har folkepensionen at leve af.

Hvad jeg har sagt her om beskatningen af ægtepar, gælder stort set også for enlige, der hidtil er beskattet som forsørgere. For ca. 15 000 enlige, der hidtil er betragtet som ikke-forsørgere, vil forslaget om, at de skal have nedslag efter samme regler som forsørgere, bevirke, at de gennemgående får skattenedsættelser.

Under drøftelserne af lovgivningen om udbyttedeling og sociale fonds i foråret stillede jeg i udsigt, at jeg i forbindelse med ligningslovforslaget ville søge gennemført regler om en lempeligere beskatning af de såkaldte „arbejderaktier“. Herved forstås aktier eller obligationer, som en virksomhed udsteder til sine arbejdere og funktionærer. Det har ikke været muligt i en lovbestemmelse at give udtømmende regler om sådanne aktier og obligationer. Hele spørgsmålet om den nærmere udformning af ud-

byttedelingsordninger befinder sig jo endnu på forsøgsstadiet.

Efter de gældende regler skal en arbejder eller funktionær, der får f. eks. en aktie i stedet for en kontant udbytteandel, betale indkomstskat af aktiens værdi. Efter forslagets § 42 skal finansministeren imidlertid kunne tillade, at arbejdstageren fritages for at betale indkomstskat af aktien. Hvis dennes værdi er 200 kr. eller derunder, bliver der overhovedet ikke tale om beskatning. Overstiger værdien 200 kr., skal fritagelsen for indkomstskat hos arbejdstageren derimod være betinget af, at arbejdsgiveren indbetaler en afgift på 30 pct. af det overskydende beløb. Arbejdsgiveren kan naturligvis ved opgørelsen af sin skattepligtige indkomst fradrage såvel værdien af de udloddede aktier som afgiftsbeløbet. I øvrigt skal de nærmere vilkår for udstedelsen af de omtalte aktier eller obligationer efter forslaget godkendes af finansministeren.

Også bestemmelsen i forslagets § 27 har tilknytning til lovgivningen om udbyttedeling og sociale fonds. Arbejdsgivere, der yder løbende bidrag til hjælpe- og understøttelsesfonds for personer med tilknytning til virksomheden, skal efter denne bestemmelse kunne fradrage disse bidrag ved indkomstopgørelsen. Engangsydelser til de nævnte fonds skal efter forslaget kunne afskrives over en periode af 5 år.

Allerede den første ligningslov, der gennemførtes i 1939, indeholdt særlige regler om beskatning af fortjeneste ved salg af visse driftsmidler og rettigheder som f. eks. goodwill, patentret o. lign. Der er her tale om fortjenester, der først konstateres i salgsåret, men som i virkeligheden ofte vedrører en række tidligere indkomstår. Da det ikke vil være praktisk muligt at henføre de pågældende fortjenester til de indkomstår, hvori de er opstået, har man ment at måtte gennemføre beskatningen i salgsåret. På grund af progression vil fuld indkomstbeskatning i et enkelt år af sådanne engangsindtægter kunne virke meget hårdt. For at modvirke dette forhold er der i ligningsloven fastsat visse begrænsninger i de beløb, hvormed indtægter af denne art skal medregnes ved indkomstopgørelsen for salgsåret. Det kan imidlertid ikke undgås, at denne fremgangsmåde giver noget tilfældige resultater. Navnlig er det uheldigt, at be-

[Finansministeren.]

skatningen af de nævnte fortjenester bliver afhængig af skatteyderens øvrige indkomst i salgsåret. Ud fra disse synspunkter er man ved loven om skattefri afskrivninger gået over til en anden form for beskatning. Hvor der er tale om avance ved samlet salg af maskiner, inventar eller lignende driftsmidler, skal der efter afskrivningsloven i stedet for almindelig indkomstskat svares en særlig indkomstskat på 30 pct. Samme beskatning anvendes, hvor det drejer sig om fortjeneste ved salg af skibe i forbindelse med ophør af rederivirksomhed og ved salg af bygninger, der har været genstand for ekstraafskrivning.

Afskrivningslovens 30 pct.s beskatning afløser ligningslovens bestemmelser om delvis indkomstbeskatning af avancer ved samlet salg af maskiner m. v. Det vil derfor være naturligt at overveje en 30 pct.s beskatning også af fortjeneste ved salg af goodwill, der jo ofte forekommer i forbindelse med samlet salg af maskiner og inventar. Det vil i øvrigt være nærliggende at gennemføre en proportional beskatning af alle de erhvervelser, der efter ligningsloven indkomstbeskattes delvis, og at inddrage enkelte andre indtægter af lignende karakter under denne form for beskatning.

Bestemmelserne i forslaget afsnit II om særlig indkomstskat omfatter herefter en række indtægter og erhvervelser, der efter de gældende regler behandles højst forskelligt i skattemæssig henseende. Man kan inddele disse indtægter i fire grupper efter den skattemæssige behandling, de hidtil har fået.

Den første gruppe omfatter de avancer, der i forvejen beskattes med 30 pct. efter reglerne i afskrivningsloven. Den anden gruppe udgøres af indtægter, der nu indkomstbeskattes fuldt ud. Det drejer sig her dels om beløb, som tilfalder en arbejdsgiver ved en pensionsordnings ophør, dels om jubilæumsgaver og engangsydelser af tilsvarende art, som en skatteyder modtager fra sin arbejdsgiver. Disse sidste udbetalinger vil som regel være begrundet i arbejdstagerens indsats ikke alene i udbetalingsåret, men også i en række forudgående år, og en beskatning med 30 pct. forekommer derfor mere naturlig end almindelig indkomstskat. Hvis udbetalinger af denne art

er af beskeden størrelse, vil de i øvrigt efter forslaget helt slippe for beskatning. Dette skyldes den bestemmelse om et skattefrit fradrag på 1 000 kr., som jeg senere skal vende tilbage til.

Den tredje gruppe indtægter, der omfattes af 30 pct. beskatningen, består af fortjenester, der efter ligningsloven indkomstbeskattes for halydelens vedkommende. Det er fortjenester ved salg af goodwill, patentret, forfatter- og kunstnerret samt retten ifølge en udbytte-, forpagtnings- og lejekontrakt. Den fjerde og sidste gruppe omfatter en enkelt indkomstart, der hidtil har været helt skattefri, nemlig den såkaldte „erstatning for tab af stilling“. Når en funktionær fratræder sin stilling, modtager han ofte en engangsudbetaling. Den del af udbetalingen, der eventuelt træder i stedet for, hvad han har krav på som løn, tantieme o. lign. for perioden indtil det tidspunkt, da han skulle være fratruddet efter lovlig opsigelse, indkomstbeskattes fuldt ud, og denne regel foreslås stort set opretholdt. Resten af en sådan udbetaling skal efter de gældende regler indkomstbeskattes fuldt ud, hvis beløbet kan betegnes som en art efterløn, men restbeløbet fritages helt for beskatning, dersom det kan betragtes som „erstatning for tab af stilling“, d. v. s. som vederlag for de fremtidige indtægter, skatteyderen går glip af ved at måtte fratræde i utide. Det er naturligvis ofte svært at afgøre, om en udbetaling skal anses for efterløn eller „erstatning for tab af stilling“, og det er ikke let at begrunde, at beløbet i det ene tilfælde skal beskattes fuldt ud og i det andet gå helt fri for beskatning. Det rigtige må derfor være at behandle den slags udbetalinger ens, og den foreslåede proportionale beskatning må derfor anses for at være en rimelig løsning af dette problem.

Bestemmelserne om beregningen af den særlige indkomstskat er meget enkle. Alle de nævnte fortjenester opgøres under ét, og eventuelle tab af tilsvarende art fratrækkes. Viser denne opgørelse en nettfortjeneste, indrømmes der — som allerede nævnt — et fradrag i denne på 1 000 kr., og den særlige indkomstskat beregnes herefter som 30 pct. af det overskydende beløb. Viser den samlede opgørelse derimod et nettotab, bliver der ikke tale om 1 000 kr.s fradrag, men nettotabet kan i sin helhed fratrækkes

[Finansministeren.]

ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

For de avancer, der allerede ifølge afskrivningsloven skal beskattes med 30 pct., betyder reglerne i forslaget afsnit II en mindre lettelse af beskætningen, idet der nu foreslås indført et skattefrit fradrag på 1 000 kr. Om de øvrige indtægter og erhvervelser, der efter forslaget skal pålignes særlig indkomstskat, gælder, at de også efter daværende finansminister Thorkil Kristensens forslag af 1953 skulle inddrages under „særlig indkomstskat“. Denne skulle ganske vist kun udgøre 15 pct. og ikke 30 pct. som nu foreslået, men forskellen mellem beskætningsprocenterne er i virkeligheden ikke så stor, som disse tal synes at vise. 1953-forslagets skattesatser skulle nemlig alene erstatte den dagældende ordinære statsindkomstskat samt den fælleskommunale indkomstskat. Værneskatten og tillægsindkomstskatten, som nu er indarbejdet i statskatteskalen, var der ikke taget hensyn til ved fastsættelsen af 1953-forslagets satser. Endvidere må det her tages i betragtning, at staten efter det nu foreliggende forslag kun skal have de 20 pct. eller $\frac{2}{3}$ af de 30 pct., medens resten skal tilfalde kommunerne. De 15 pct., der skulle opkræves efter 1953-forslaget, var en ren statskat, og dette forslag indeholdt ingen bestemmelser om kommuneskat af de nævnte indtægter.

Ved en sammenligning mellem 1953-forslaget og det foreliggende forslag må det endvidere erindres, at 1953-forslaget ikke havde noget 1 000 kr.s fradrag, og at kun halvdelen af eventuelle nettotab efter 1953-forslaget skulle kunne fradrages ved indkomstopgørelsen.

I denne forbindelse skal jeg nævne, at den, der køber en goodwill, efter forslaget skal kunne afskrive hele købesummen, medens afskrivningsretten efter de gældende regler og efter 1953-forslaget kun omfatter halvdelen af købesummen.

De beskætningsregler vedrørende forsikringer og pensionsordninger, der fandtes i ligningsloven for sidste år, blev i foråret overført til en særlig lov om beskætning af renteforsikringer og pristalsreguleret aldersopsparing m. v. Ved denne lov blev der endvidere givet regler om den skatte-

mæssige behandling af pristalsreguleret aldersopsparing i pengeinstitutter. Efter disse regler skal indbetalinger til en såkaldt indekskonto kunne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medens løbende udbetalinger til gengæld skal indkomstbeskattes fuldt ud. Hvis en indekskonto ophæves i utide, skal kontohaveren indkomstbeskattes af indeståendet over en periode af tre år. Tilsvarende regler gælder, hvor en rente- eller pensionsforsikring tilbagekøbes. Hvis en indekskonto ophæves i anledning af kontohaverens død, skal der ikke svares indkomstskat, men pengeinstituttet skal indeholde en afgift til statskassen på 25 pct. af indeståendet.

Efter afsnit I i det foreliggende forslag skal 25 pct.s afgiften anvendes også i de tilfælde, hvor engangsudbetalinger efter de gældende regler indkomstbeskattes over tre år. En sådan beskeden fast afgift vil virke rimeligere end indkomstbeskatning over 3 år, der giver meget tilfældige resultater, hvor det drejer sig om større udbetalinger til skatteydere med svingende indtægter.

I forslaget afsnit I er endvidere optaget regler om de såkaldte „kapitalpensionsordninger“. Herved forstås ifølge skattemyndighedernes praksis ordninger, hvorved der gennem indbetaling af bidrag fra arbejdsgiveren og eventuelt tillige fra funktionæren tilvejebringes en kapital, der skal udbetales, når funktionæren opnår pensionsalderen eller dør. Kapitalpensionsordninger kan oprettes som kapitalforsikringer eller som indskud i et pengeinstitut. Arbejdsgiveren kan i sin skattepligtige indkomst fradrage eller afskrive de bidrag, han betaler til en kapitalpensionsordning. Funktionæren skal ikke medregne arbejdsgiverens bidrag i sin skattepligtige indkomst, og han kan fradrage eventuelle egne bidrag inden for den 600 kr.s grænse, der gælder for kapitalforsikringer o. lign. Så længe kapitalen ikke kan udbetales, skal den ikke medregnes i funktionærens formue, og renter, der tilskrives i denne periode, er skattefrie.

Der findes ikke i den gældende skatte-lovgivning regler, der omhandler kapitalpensionsordninger. Med den udbredelse, disse ordninger efterhånden har fået, forekommer det imidlertid påkrævet at fastlægge reglerne for disse ordninger ved lov. De i forslaget afsnit I indeholdte bestem-

Kampmann

[Finansministeren.]

melser er i alt væsentligt i overensstemmelse med den praksis, jeg lige har beskrevet. Med hensyn til den skattemæssige behandling af udbetalinger bryder forslaget imidlertid med den hidtidige praksis. Udbetalingerne er nu helt fritaget for beskatning. Dette forekommer urimeligt, i hvert fald i det omfang udbetalingerne hidrører fra arbejdsgiverens bidrag, som hverken er beskattet hos arbejdsgiveren eller hos arbejdstageren. De foreslåede regler går derfor ud på, at der fremtidig skal tages en afgift på 25 pct. af den del af udbetalingen, der svarer til forholdet mellem arbejdsgiverens bidrag og de samlede bidrag til ordningen. Derimod skal resten af udbetalingen, d. v. s. den del, der svarer til funktionærens egne bidrag, sidestilles med en almindelig kapitalforsikring og bliver derfor ikke beskattet ved udbetalingen. Forslaget indeholder en overgangsbestemmelse, hvorefter beløb, der indtil nu er opsamlet i kapitalpensionsordninger, under alle omstændigheder slipper for beskatning.

Ved ligningsloven for skatteåret 1956-57 fik vi ny regler om beskatning ved tilflytning her til landet. Derimod ændrede man ikke reglerne om, hvornår skattepligten indtræder ved tilflytning og ophører ved fraflytning. Navnlig statsskattelovens regel om, at man ved fraflytning til udlandet skal betale skat hele skatteåret ud, har ofte givet anledning til kritik. Efter de nu foreslåede regler skal skattepligten ophøre med udgangen af det kvartal, hvori udrejsen finder sted. Indenrigsministerens forslag indeholder samme regel med hensyn til kommuneskatten. Ved tilflytning her til landet indtræder skattepligten til kommunen efter gældende regler ved begyndelsen af et kvartal, medens skattepligten til staten altid indtræder pr. 1. april eller 1. oktober. Efter forslaget skal skattepligten til staten i disse tilfælde indtræde ved begyndelsen af et kvartal ligesom pligten til at svare kommuneskat.

Jeg har nu omtalt en række af de æn-

dringer af mere principiel art, som forslaget indeholder. Herudover kan der imidlertid være grund til at gøre opmærksom på enkelte andre af de nye regler i forslagets afsnit III.

Efter § 24 skal forsikringsselskaber, banker og andre virksomheder, der normalt anbringer penge i obligationer og pantebreve, svare indkomstskat af også gevinst ved udtrækning eller indfrielse. En sådan beskatning gennemføres over for banker, men for forsikringsselskabers vedkommende blev skattemyndighedernes praksis på dette område for nogle år tilbage underkendt af højesteret. Da indfrielsesgevinster for de nævnte virksomheder er en indtægt af ganske samme karakter som almindelige renteindtægter, synes der ikke at være grund til at undlade beskatning af disse gevinster. Dette var da også foreslået allerede i daværende finansminister Thorkil Kristensens forslag af 1953.

Forslaget indeholder endvidere i § 30 en bestemmelse, der tager sigte på at begrænse fradraget for visse underholdsudgifter. Efter de gældende regler kan udgifter til sådanne ydelser fradrages ved indkomstopgørelsen, når modtageren har krav på ydelsen for livstid eller dog for en længere periode af ubestemt varighed. Fradraget indrømmes, selv om den, der udreder ydelserne, har påtaget sig forpligtelsen uden vederlag. Der er næppe tvivl om, at de gældende regler har givet anledning til en række transaktioner, hvorved indkomstbeskatning overflyttes fra skatteydere med større indkomster til skatteydere med mindre indkomster for derigennem at opnå skattebesparelse. Selv om dette forudsætter, at der formelt foreligger en bindende forpligtelse til at udrede ydelserne, vil det meget ofte være forholdsvist let for yderen at slippe for forpligtelsen, dersom parternes økonomiske forhold forandrer sig. Det foreslås derfor, at de nævnte ydelser kun skal kunne fradrages ved indkomstopgørelsen, hvis yderen har påtaget sig forpligtelsen mod vederlag, og at disse ydelsers kapitalværdi ikke skal kunne

[Finansministeren.]

fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige formue. Ud fra de samme synspunkter foreslås det i § 38, at renter af gæld ikke skal kunne fradrages ved indkomstopgørelsen, når gælden er stiftet som en gave fra den skattepligtige.

Da der i sidste ligningslov indførtes en regel om, at underskud kan overføres fra et indkomstår til de to følgende, kom denne regel alene til at omfatte fuldt ud skattepligtige personer. Ved bestemmelsen i forslaget § 31 udvides denne regel, således at den omfatter samtlige skattepligtige, f. eks. også aktieselskaber, foreninger m. v.

I § 34 foreslås det at give adgang til en rimeligere beskatning i de tilfælde, hvor opfindere, forfattere m. fl. i et enkelt år opnår en særlig stor indtægt, som er resultatet af flere års arbejde. Sådanne indtægter skal efter ansøgning kunne fritages for almindelig indkomstbeskatning mod, at der til gengæld opkræves særlig indkomstskat på 30 pct. Den særlige indkomstskat skal også kunne erstatte almindelig indkomstbeskatning af præmier for arkitektkonkurrencer, forfatterkonkurrencer o. lign.

Jeg kan også nævne, at der i § 29 er optaget en bestemmelse om ret til at fradrage udgifter til udarbejdelse og trykning af doktordisputater, der bliver antaget.

Den omstændighed, at visse af de i afskrivningsloven omhandlede avancer som allerede nævnt nu foreslås beskattet med særlig indkomstskat, gør det nødvendigt at ændre afskrivningsloven. Bestemmelser herom findes i forslaget § 41. Under det praktiske arbejde med loven har det vist sig ønskeligt at indføre enkelte supplerende bestemmelser, som ligeledes er optaget i forslaget § 41.

Den vigtigste af disse bestemmelser vedrører afskrivning på bygninger, som er erhvervet før afskrivningslovens ikrafttræden. Der kan muligvis rejses tvivl om, hvorvidt ejeren efter den gældende afskrivningslov fortsat skal afskrive med den hidtil anvendte procentsats eller med en ny procentsats, der fastsættes under hensyn til bygningens antagelige levetid ved opførelsen. Hvilken fremgangsmåde der vil være den fordelagtigste for skatteyderne, kan ikke afgøres i almindelighed. Det er imidlertid givet, at den sidst nævnte fremgangsmåde

ville medføre, at en del skatteydere blev afskåret fra at afskrive den fulde anskaffelsessum. Dels under hensyn hertil, dels af praktiske grunde ønsker man nu udtrykkeligt fastslået, at afskrivningen i disse tilfælde skal fortsætte med de hidtil anvendte procentsatser.

Gennemførelsen af lovforslaget vil i sig selv betyde et merprovenu for staten på 25-30 mill. kr., men det er hensigten ved udarbejdelsen af forslaget til udskrivningslov for skatteåret 1958-59 at foretage en sådan reduktion af skalaerne, at statsindkomstskatten som helhed ikke bliver mere byrdefuld i det kommende år. Herved vil det også være muligt yderligere at mildne virkningerne af de foreslåede ændringer i reglerne om, hvem der fremover skal beskattes som forsørgere.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de dertil knyttede bemærkninger, skal jeg også af hensyn til ligningsmyndighederne anbefale forslaget til tingets hurtige og villige behandling.

Indenrigsministeren (Søren Olesen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.*

De foreslåede ændringer af kommuneskatteloven er ikke af særlig opsigtsvækkende karakter. Der er slet ikke tale om nogen omfattende skattereform, men blot om en vis ajourføring i forbindelse med en tilpasning af lovens regler til statsskattelovgivningen og til de ændringer i denne, der foreslås ved det forslag til ny ligningslov, der samtidig fremsættes.

Blandt de bestemmelser, der tilsigter at bringe kommuneskatteloven i overensstemmelse med statsskattelovgivningen, skal jeg nævne bestemmelserne i forslaget § 3, hvorefter skattepligten ved fraflytning til udlandet bortfalder ved udløbet af det kvartal, hvori udrejsen sker, i stedet for som hidtil først ved skatteårets udgang. En tilsvarende nyordning foreslås for statskattens vedkommende indført ved bestemmelsen i ligningslovforslagets § 23.

Af de regler i forslaget, der er specielle for kommuneskatten, skal jeg fremhæve § 5, hvorefter kildeartsbeskatningen ophæves. Den adgang, der efter de gældende regler er til ved den kommunale skatteligt-